

II. Rákóci Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	Alapképzés	Tagozat		Tanév/félév	2023-2024
Ступінь вищої освіти	(MA) magister	Форма навчання	Nappali	Навчальний рік/семестр	II

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	OK 15. Kultúraközi kommunikáció
Назва навчальної дисципліни	OK 15. Міжкультурна комунікація
Tanszék	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport
Кафедра	Кафедра Філології, Угорська філологія
Képzési program	014 Középfokú oktatás (Magyar nyelv és irodalom)
Освітня програма	014 Середня освіта (Мова і література угорська)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 4 Előadás: 18 Szeminárium/gyakorlat: 18 Laboratóriumi munka: Önálló munka: 84
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Лекції: 18 Семінарські/практичні заняття: 18 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 84
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Dudics Katalin, PhD dudics.katalin@kmf.org.ua
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Дудич Катерина Іванівна, PhD dudics.katalin@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	Bevezetés a nyelvtudományba / Вступ до мовознавства Szociológia / Соціологія Nyelv és társadalom / Мова і суспільство
Пререквізити навчальної дисципліни	

A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei

Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни

Célja: hogy a hallgatók megismerkedjenek az interkulturális kommunikáció alapjaival, a különböző társadalmi berendezkedésekkel és ezek kommunikációs szokásaival, a kultúraközi kommunikáció kutatási kérdéseivel, a két- és többnyelvűség fogalmával, típusaival, külön kitérve a kárpátaljai magyardomináns kétnyelvűek nyelvhasználati szokásaira; a kétnyelvűség hatásainak vizsgálatára a nyelvi rendszerben és a kommunikatív kompetenciában.

Feladatai: az interkulturális nyelvészet és kultúraközi kommunikáció elméleti és gyakorlati alapjainak, az interkulturalitás és többnyelvűség fogalmi apparátusának a megismertetése, illetve a az etnikumok, csoportok közötti nyelvhasználat értelmezése.

Kialakítandó kompetenciák:

az interkulturális kommunikatív kompetencia fejlesztése;
más kultúrák nézőpontjának elsajátítása (események, történetek értelmezése a másik nézőpontjából);
a saját és az eltérő kultúra különbözőségének reflexív tudatosítása és kezelése;
a kulturális különbözőség felismerése és elfogadása otthoni környezetben;
a kölcsönös függések megértése és a különböző kultúrák iránti egyidejű válaszkészség kialakítása.

Загальні компетентності (ЗК)

(ЗК-1) - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

(ЗК-2) - Здатність бути критичним і самокритичним.

(ЗК-3) - Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

(ЗК-4) - Здатність спілкуватися іноземною мовою.

(ЗК-5) - Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

(ЗК-6) - Здатність працювати в команді та автономно.

(ЗК-7) - Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

(ЗК-8) - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

(ЗК-9) - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

(ЗК-10) - Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

(ЗК-11) - Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (ФК)

(ФК-1) - Здатність вільно орієнтуватися в різних проблемах угорського мовознавства, у лінгвістичних напрямках і школах.

(ФК-4) - Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати

досліджень та інновацій.

(ФК-5) - Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній сфері філологічних досліджень.

(ФК-6) - Здатність чітко й виразно висловлювати думку, використовувати знання законів техніки мовлення: правильна постановка дихання, розвиток голосу, чітка та зрозуміла дикція, нормативна орфоепія.

(ФК-7) - Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами мови та здатність спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату.

(ФК-9) - Здатність в межах комунікативних ситуацій застосувати прагматичну та міжкультурну компетенції з української, угорської та іноземної мов.

(ФК-10) – Здатність володіти термінологічними, лексичними, синтаксичними та морфологічними нормами угорської мови та умінь її застосовувати.

(ФК-11) - Організовувати різні форми наукової, виховної, культурної та інших видів діяльності, які певним чином стосуються філології, дослідження, редагування, літературної творчості.

(ФК-13) - Здатність розробляти навчально-методичне забезпечення занять з філологічних дисциплін; використовувати сучасні інформаційні технології у практиці викладання.

(ФК-14) - Здатність формувати та досліджувати інформаційні потоки в сучасному мовному і соціально-культурному просторі.

(ФК-15) - Здатність використовувати іншомовні інформаційні ресурси в організації науково-дослідної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН)

(ПРН-2) - Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

(ПРН-3) - Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

(ПРН-4) - Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

(ПРН-5) - Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

(ПРН-6) - Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

(ПРН-7) - Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці.

(ПРН-9) - Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

(ПРН-10) - Збирати й систематизувати мовні, літературні,

	<p>фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>(ПРН-11) - Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.</p> <p>(ПРН-14) - Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.</p> <p>(ПРН-16) - Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>(ПРН-17) - Планувати, організувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.</p> <p>Főbb témakörei: Interkulturális kommunikáció; Multikulturalizmus A kultúra fogalma A kommunikáció fogalma A kultúraközi kommunikáció mibenléte. A szimbolikus interakcionizmus. A jelentés összehangolt szabályozása Az identitás építőelemei Attitűdök, sztereotípiák, előítéletek. Az arculatmentés elmélete A nemverbális kommunikáció Kommunikáció a különböző egymás mellett élő etnikumok között. A szorongás/bizonytalanság kezelésének elmélete. A nemek közötti kommunikáció mint kultúraközi interakció.</p> <p>Interkulturális nyelvészet; kétnyelvűség, többnyelvűség A nyelvi hátrányos helyzet. A beszédkódok elmélete. Nyelv és kultúra viszonya a Sapir-Whorf hipotézisben. Kétnyelvűség, többnyelvűség. Szituatív nyelv választás. A nyelv választással foglalkozó ukrajnai kutatások. Kontaktushatás a nyelvi rendszerben és a kommunikatív kompetenciában. Lexikai kölcsönzés. A szituatív, kontextuális és metaforikus kódváltás. A magyar nyelv határtalanítása. Kárpátalja mint soknemzetiségű régió.</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>A beszámoló megszerzéséhez egy csoportos hagyományos vagy elektronikus portfólió elkészítése, bemutatása, illetve egy esszé megírása szükséges (40-60 pont)</p>

<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények</p> <p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület:</p> <p>Classroom:</p>
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p> <p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Béres István, Horányi Özséb szerk 2001: <i>Társadalmi kommunikáció</i>. Budapest: Osiris.</p> <p>Em Griffin 2003: <i>Bevezetés a kommunikációelméletbe</i>. Harmat Kiadó.</p> <p>Fercsik Erzsébet, Raázt Judit 2003: <i>Kommunikáció szóban és írásban</i>. Budapest: Krónika Nova.</p> <p>Gecső Tamás, Sárdi Csilla szerk. 2009: <i>A kommunikáció nyelvészeti aspektusai</i>. Budapest, Székesfehérvár: Tinta, KJF, 2009</p> <p>Malota Erzsébet, Mitev Ariel 2013. <i>Kultúrák találkozása: nemzetközi kommunikáció, kultúrsokk, sztereotípiák</i>. Budapest: Alinea.</p> <p>Róka Jolán 2005: <i>Kommunikációtan: Fejezetek a kommunikáció elméletéből és gyakorlatából</i>. Budapest: Századvég.</p> <p>Róka Jolán–Sandra Hochel 2009: <i>Interkulturális és nemzetközi kommunikáció a globalizálódó világban</i>. Budapest: Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola.</p> <p>В.М. Манакин 2012: <i>Мова і міжкультурна комунікація</i>. Навч. посібник для університетів. - Київ: Академія, Серія "Альма-матер"</p> <p>Загороднова В. Ф. 2018: <i>Основи міжкультурної комунікації</i> : навч. посіб. Бердянськ: БДПУ.</p> <p>Gazdag Vilmos. <i>Szláv elemek a kárpátaljai Beregszászi járás magyar nyelvjárásaiban</i>. Törökbálint. 2021.</p> <p>http://hodinkaintezet.uz.ua</p> <p>http://termini.nytud.hu</p> <p>https://www.nyest.hu/</p>